

Oponentský posudek na diplomovou práci Pavla Froněka „Fotopurismus“ v díle Františka Drtikola, FFUK Praha 2011

Pavel Froněk se zabývá částí tvorby fotografa Františka Drtikola z let 1929-1935 ve vztahu k myšlenkovým názorům autora a k předešlým obdobím fotografovy tvorby. Froněk si klade otázku, do jaké míry je možné tuto část tvorby charakterizovat Drtikolovým termínem fotopurismus a odpovídá si kladně. I když Drtikol implicitně neuvedl, co do také tvorby má spadat, jádrem je pro Froněka zjištění, že základem fotopurismu jsou ručně vytvořené figurky, které Drtikol inscenoval a fotografoval.

Froněk podrobně a detailně stopuje vývoj této tendence v souvislostech nejen buddhistického, ale také křesťanské myšlení a ukazuje, že uvedené fotografie sice nejsou ilustrací tezí Drtikola, nicméně s nimi tak či onak souvisejí. Poněkud zavádějící je již Drtikolův výklad fotopurismu jako „abstraktní fotografie“, když na témže místě píše, že je komponoval „figurkama“, které sám vyřezal a plasticky omaloval. Z povahy věci pak vyplývá, že takové fotografie rozhodně nejsou abstraktní, ale spíše „figurkativní“. Froněk podrobně analyzuje fotografie jednu po druhé z konvolutu v Uměleckoprůmyslovém muzeu a ukazuje různé možnosti chápání Drtikolova fotopurismu na základně vlastních fotografových přípisů i názvů fotografií, posílaných na výstavy vesměs do zahraničí.

Seznámení Froněka s Drtikolovým dílem uvedeného období je podrobné a hluboké. Svědčí o tom i rozsáhlý přehled Drtikolových fotografií z let 1929-1935, uložených v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze. Zde by se ovšem nabízel typ klasického katalogu, když ne chronologicky, tedy alespoň tematicky řazeného, jehož hesla by měla jasnou strukturu. Takto je to poněkud rozsáhlý popis, v němž je obtížné se orientovat. Možná by prospělo věci, kdyby autor pořídil alespoň malé náhledové fotografie, pokud by to muzeum dovolilo.

Kromě většího důrazu na korekci češtiny v textu diplomanta bych ocenil i určité zhodnocení uvedeného přehledu, a sice jaký typ vyřezávaných figurek se objevuje ve fotografiích nejčastěji. Takový slovník Drtikolových „formulí patosu“ by byl nejspíše velmi instruktivní.

Domnívám se, že Pavel Froněk napsal práci zajímavou a záslužnou. Nově se podíval na Drtikolovu tvorbu a snažil se jí interpretovat z kontextu fotografových myšlenek. Pokud pominu již zmíněné kostrbatosti ve slohu, považuji práci za hodnou k doporučení k obhajobě.

V Praze 6. 6. 2011

Prof. Vojtěch Lahoda